

ROZHODNUTIE

Odvolací disciplinárny senát, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Ševčoviča a členov Mgr. Igora Schweizera, JUDr. Ivana Syrového, PhD., JUDr. Dagmar Valockej a JUDr. Dany Wänkeovej, v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. A. A., sudkyňi Okresného súdu X, na verejnom zasadnutí konanom 30. mája 2019 o odvolaní navrhovateľky - verejnej ochrankyne práv proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu z 31. marca 2017, sp. zn. 1Ds 3/2015, takto

r o z h o d o l

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov odvolanie verejnej ochrankyne práv **zamieta.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím Disciplinárny senát podľa § 129 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sudkyňu JUDr. A. A. spod návrhu Verejnej ochrankyne práv na začatie disciplinárneho konania podaného dňa 15. novembra 2013 pod č. 3188/2013/VOP pre skutok v ňom právne posúdený ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. f) zákona č. 385/2000 z.z., ktorého sa mala dopustiť tak, že

JUDr. A. A., sudkyňa Okresného súdu X ako zákonná sudkyňa v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. č. k. 10C 224/2009 na verejnom súdnom pojednávaní konanom 30. novembra 2011 podmienila použitie zvukového záznamu privolením súdu, následne listom z 12. decembra 2011 adresovanom Mgr. A. I., bytom xxx nedala súhlas na použitie

zvukového záznamu z verejného súdneho pojednávania, čím porušila jeho základné právo na informácie zaručené v čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky,

oslobodil, pretože dospel k záveru, že sa nedopustila disciplinárneho previnenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podala riadne a včas odvolanie navrhovateľka – verejná ochrankyňa práv. Odvolanie odôvodnila tým, že disciplinárny senát dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí s argumentáciou disciplinárneho senátu, nakoľko chýbajúce zavinenie sudkyne nemožno odôvodňovať prelomovou povahou nálezu Ústavného súdu z 13. novembra 2012, č. k. II. ÚS 34/2012, nakoľko Ústavný súd v Náleze „iba“ precizoval, že povinnosť dbať na ochranu práv a právom chránených záujmov osôb dotknutých slobodným rozširovaním informácii zaťažuje širiteľa týchto informácii a nie súd. Podstatou nálezu však nie je rozhodnutie o tom, ktorému právu je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany pri kolízii práva na informácie s ochranou práv a právom chránených záujmov iných, tak ako to interpretuje disciplinárny senát. Práve naopak, Ústavný súd v Náleze len potvrdzuje svoju konštantnú judikatúru týkajúcu sa vyhotovovania zvukových záznamov z verejných pojednávanií, z ktorej jednoznačne vyplýva, že sudca nie je oprávnený zakázať resp. podmieniť svojim súhlasom vyhotovovanie zvukového záznamu z verejného súdneho pojednávania. Ústavný súd odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutia, konkrétne konania č. II. ÚS 28/96 a II. ÚS 7/00. V rozhodnutí z 12. mája 1997, sp. zn. II. ÚS 28/96 ústavný súd uviedol, že sudca nie je oprávnený rozhodovať o tom, či si osoby prítomné v súdnej sieni môžu vyhotovovať písomné poznámky, robiť stenografický záznam priebehu pojednávania alebo nahrávať jeho priebeh formou vnímateľnou sluchom. K tomu istému záveru Ústavný súd dospel aj v náleze z 12. septembra 2000, sp. zn. II. ÚS 7/00. V ďalšom tiež odvolateľka poukázala na nález ústavného súdu z 19. decembra 2003, sp. zn. III. ÚS 169/03, kde opätovne vyjadril, že zákon neukladá žiadnu povinnosť oznámiť súdu nahrávanie zvukového záznamu z verejného súdneho pojednávania. Je teda zrejmé, že nález nepredstavuje prelomový judikát, ale iba potvrdzuje konštantnú judikatúru viac ako 15 rokov platnú. Sudkyňa nie je teda sťahaná za jej právny názor, ale za to, že porušila svoje povinnosti, ktoré aj keď nepoznala, tak ich vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery poznať mala a mohla.

V konkrétnom prípade sudkyňa nezakázala osobe účastnej na verejnom súdnom pojednávanií vyhotoviť zvukový záznam z pojednávania, ale podmienila použitie zvukového záznamu svojim súhlasom. Toto rozhodnutie potvrdila aj listom z 12. decembra 2011, v ktorom A. I. zakázala použitie zvukového záznamu. K obhajobnému tvrdeniu, že konaním

sudkyne bolo zasiahnuté do základného práva na informácie „iba“ menej intenzívnym spôsobom uviedla, že spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku atď. je možné zohľadniť len v rámci ukladania trestu a nie v rámci posudzovania trestnosti činu. Ak teda chcel disciplinárny senát prihliadnuť na menšiu intenzitu zásahu do základného práva na informácie, mohol tak urobiť v rámci ukladania disciplinárneho opatrenia, nie v rámci posudzovania naplnenia subjektívnej stránky disciplinárneho previnenia.

Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací disciplinárny senát rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a JUDr. A. A. uznal vinnou z disciplinárneho previnenia v zmysle § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich a upustil od uloženia disciplinárneho opatrenia.

K odvolaniu verejnej ochrankyne práv sa vyjadrila disciplinárne stíhaná sudkyňa s tým, že odvolanie odmieta ako nedôvodné, nakoľko neobsahuje žiadne argumenty ktoré by preukazovali, že by rozhodnutie bolo nesprávne alebo nezákonné. V plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi, výrokom a odôvodnením senátu a rozhodnutie považuje za vecne správne, zákonné a náležité odôvodnené. Poukázala na to, že odvolanie neuvádza žiadnu skutočnosť, resp. dôkaz, ktorý by mal dokladovať tvrdenie o neprávnych skutkových zisteniach. Z hľadiska konkrétnych skutočností uvádzaných v odvolaní sudkyňa uviedla, že všetky rozhodnutia uvádzané v odvolaní sa týkali iného skutkového stavu, odlišného zásahu do ústavných práv účastníka konania a nevyplýva z nich vôbec „návod“ pre konanie v skutkovej situácii, aká bola predmetom pojednávania konaného dňa 30.11.2011 na súde v právnej veci JUDr. R. E. c/a Slovenská republika, ktorého sa ako verejnosť zúčastnil Mgr. A. I. V súvislosti s údajným porušením práva sťažovateľa na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky zopakoval, že aj pre toto právo platí právny názor Ústavného súdu vyslovený v náleze z 31. januára 2008, sp. zn. IV. ÚS 256/07, podľa ktorého všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, dokiaľ uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody. Sudca v rámci pojednávania postupoval tak, aby zosúladiť základné práva tretích osôb so základnými právami osoby prítomnej na pojednávaní. Zámer sudcu nesmeroval k porušeniu ústavných práv sťažovateľa, ale k zabezpečeniu vyváženej ochrany základných práva a slobôd všetkých fyzických osôb dotknutých následkom pojednávania vedeného na súde. V ďalšom vyjadril súhlas s postupom prvostupňového disciplinárneho senátu s tým, že v prípadoch, na ktoré poukázal, sa jednalo o porušenie práva na informácie osoby zúčastnenej na konaní zo strany konajúcich sudcov prvostupňových súdov. Senát teda

postupoval správne, ak zbral pri rozhodovaní do úvahy staršie rozhodnutia disciplinárnych senátov.

V podstate z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací senát odvolanie zamietol a rozhodnutie disciplinárneho senátu potvrdil .

K odvolaniu sa vyjadrila aj podpredsedníčka Okresného súdu X, ktorá uviedla, že sudkyňa JUDr. A. nepretržite od 20.11.2012 vykonáva funkciu predsedníčky občianskoprávneho grémia, keď bola do tejto funkcie opakovane zvolená 23.11.2015 a 23.11.2018, čo svedčí o jej vysokej odbornej kvalite ako sudkyne, rovnako ako spôsob rozhodovania odvolacieho súdu. Zapája sa do viacerých pracovných skupín, pričom v období rokov 2015 – 2018 podali účastníci na ňu 7 sťažností na porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priťahov, ktoré boli vyhodnotené ako dôvodné, avšak bez subjektívneho zavinenia. Rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho senátu považuje za správne.

Odvolací disciplinárny senát na podklade podaného odvolania dňa 30. mája 2019 na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého prvostupňového rozhodnutia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a na základe toho, bolo odvolanie verejnej ochrankyne práv zamietnuté.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu odvolací disciplinárny senát zistil, že prvostupňový disciplinárny senát postupoval správne a v súlade so zákonom a v celom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím disciplinárneho senátu z 31. marca 2017.

V prvom rade je potrebné uviesť, že disciplinárny senát postupoval podľa zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich účinnom do 30. júna 2017, preto správne aplikoval pri oslobodení disciplinárne stíhanej sudkyne ustanovenia § 129 ods. 4 uvedeného zákona.

Aj podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu, nemožno uznať sudkyňu JUDr. A. A. vinnou z disciplinárneho previnenia podľa § 116 od. 2 písm. f) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov a nič na tejto skutočnosti nemenia ani dôvody verejnej ochrankyne práv uvádzané v odvolaní.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že disciplinárny senát už v predmetnej veci rozhodol rozhodnutím zo 17. februára 2014, sp. zn. 1Ds/13/2013, kedy uznal disciplinárne stíhanú

sudkyňa vinnou. Odvolací disciplinárny senát rozhodnutím z 8. júna 2015, sp. zn. 2Dso/5/2014 zrušil uvedené rozhodnutie, vec vrátil prvostupňovému senátu a nariadil doplniť dokazovanie. Súčasne vyslovil právny názor s tým, že bude nevyhnutné zhodnotiť, či písomné oznámenie Mgr. I. napĺňa znaky disciplinárneho previnenia, ako aj posúdiť vznik prípadnej škody, aká konaním žalovanej sudkyne mala vzniknúť ako zákonný predpoklad disciplinárneho previnenia. Prvostupňový disciplinárny senát po doplnení dokazovania prehratím zvukového záznamu dospel k správne záveru, že skutok tak, ako je uvedený v disciplinárnom návrhu sa stal a skutočnosť, že použitie zvukového záznamu z pojednávania sudkyňa podmienila súhlasom, nie je ničím spochybnená.

Pôvodným rozhodnutím (zo 17. februára 2014, sp. zn. 1Ds/13/2013) bola sudkyňa uznaná vinnou z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich. Keďže odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podala výlučne disciplinárne stíhaná sudkyňa, po zrušení tohto rozhodnutia – rešpektujúc zásadu *reformatio in peius* – sa táto nemohla dostať v ďalšom štádiu konania do horšieho postavenia. Preto správne disciplinárny senát skúmal, či sudkyňa svojim konaním naplnila znaky uvedeného disciplinárneho previnenia, teda či svojim konaním zavinené nesplnila alebo porušila povinnosti sudcu.

Tu sa žiada pripomenúť, že disciplinárnym previnením nie je akékoľvek porušenie povinnosti sudcu, ale toto musí napĺňať znaky disciplinárneho previnenia ustanovené v § 116 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich (formálna podmienka), čo v danej veci znamená, že musí ísť o zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu.

Aby sa sudkyňa mohla dopustiť disciplinárneho previnenia v podobe zavineného konania, ktoré má za následok nesplnenie alebo porušenie povinnosti, je nutné preukázať, že sa jednalo o zavinenie a to práve zo strany sudkyne, či už vo forme úmyslu alebo v nedbanlivostnej forme. V tomto prípade nemôžeme hovoriť o zavinení, ktoré je upravené najmä v Trestnom zákone a to v ustanovení § 15 a § 16, nakoľko existovali objektívne skutočnosti, ktoré pôsobili na rozhodnutie sudkyne.

V danom prípade ide o špecifickú situáciu, kedy konajúca sudkyňa jednoznačne nepodmienila samotné vyhotovenie zvukového záznamu svojim súhlasom, ale jeho následné použitie. Špecifickou je táto situácia tým, že na uvedenom súdnom pojednávaní boli verejne

uvádzané o.i. aj osobné údaje tretích osôb (obvinených) a uvádzané aj ďalšie okolnosti v súvislosti s ich trestnou činnosťou. Sudkyňa – po zistení, že došlo k vyhotoveniu zvukového záznamu – nezasiahla do jeho vyhotovenia, jeho vyhotoveniu nezabránila, ani jeho vyhotovenie neznemožnila. Uvedený prípad teda nie je možné stotožniť s už dovtedy aj známymi rozhodnutiami Ústavného súdu (na ktoré poukázala aj odvolateľka), kedy došlo k porušeniu práv sťažovateľov v súvislosti so zabránením vyhotovenia zvukového záznamu z pojednávania.

Sudkyňa konala spôsobom opísaným v skutkovej vete 30. novembra 2011. Jej postup bol vyhodnotený ako nesprávny, zasahujúci do ústavného práva na slobodné rozširovanie informácií vyhotoviteľa zvukového záznamu nálezom Ústavného súdu z 13. novembra 2012, sp. zn. II. ÚS 34/2012, pričom – ako uviedol disciplinárny senát – záver uvedeného nálezu je už z pohľadu dnešného všeobecne známy a rešpektovaný. Avšak v čase, kedy došlo ku skutku, keď sudkyňa v podstate mala záujem chrániť práva účastníka konania a ako sama uviedla – spanikárila, nechcela porušiť práva iného, bála sa, aby nedošlo k zneužitiu informácií, ktoré mohli byť zaznamenané občanom zastupujúcim verejnosť – mohlo dôjsť aj k opačnému výkladu, ako dnes už známemu a v podstate aj nálezom Ústavného súdu upravenému a ako uviedla odvolateľka Ústavným súdom precizovanému.

Z uvedeného dôvodu aj odvolací senát dospel k záveru, že v danom skutku absentuje zavinené konanie sudkyne JUDr. A. A., to znamená, že sa nedopustila disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, ani iného disciplinárneho previnenia. Skutočnosť, že sudkyňa podmienila použitie zvukového záznamu bola kombináciou viacerých faktorov a až následne došlo k jednoznačnému vyriešeniu dovtedy nedoriešenej situácie Ústavným súdom. Bolo pritom potrebné prihliadnuť aj na čas, kedy ku skutku došlo a v súčasnosti by sa nikto nemohol úspešne brániť tým, že situácia, ku ktorej došlo v súvislosti so skutkom, nie je jednoznačná.

Z uvedených dôvodov dospel aj odvolací disciplinárny súd k rovnakému rozhodnutiu, ako súd prvého stupňa a v ďalšom odvolací disciplinárny senát v celom rozsahu odkazuje na správne a vyčerpávajúce dôvody rozhodnutia senátu prvého stupňa a aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a taktiež vzhľadom k mimoriadnym okolnostiam prípadu, odvolací disciplinárny senát rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 30.05.2019

**JUDr. František Š e v č o v i č, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Zuzana Dimmelová